

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ -HÅLL SKÄRGÅRDEN REN RF
Puolalankatu 1
20100 Turku

LAUSUNTO

12.1.17

Valtiovarainministeriön vero-osasto
valtiovarainministerio@vm.fi

**Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle veneverolaiksi ja laiksi
vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain muuttamisesta (VM 139:00/2016)**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle veneverolaiksi ja laiksi vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain muuttamisesta. Pidä Saaristo Siistinä ry haluaa esittää huolensa esityksen seuraamuksista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi veneverolaki. Sillä otettaisiin käyttöön uusi valtiolle tuloutettava vero, joka kohdistuisi veneisiin ja muihin vesikulkuneuvoihin, kuten vesiskoottereihin. Veroa kannettaisiin veneistä, joiden moottoriteho on vähintään 38 kilowattia, mikä vastaa noin 52 hevosvoimaa. Lisäksi veronalaisia olisivat moottoritehosta riippumatta moottori- ja purjeveneet, joiden rungon pituus on vähintään yhdeksän metriä. Vero määrättäisiin Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin ylläpitämän venerekisterin pohjalta. Veneveron arvioidaan lisäävän valtion vuotuisia verotuottoja noin 17 miljoonalla eurolla.

Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan veneveron tulevan olemaan tavoitteeltaan valtiontaloudellinen eikä ympäristönäkökohtiin perustuva, vaikka sen mielestä veron pääasiallisena perusteena olevan moottoritehon voi katsoa yleisellä tasolla liittyvän polttoaineen kulutukseen ja siten veneen ominaishiilidioksidipäästöihin.

Ympäristövaikutuksiltaan esitetyn kaltainen venevero saattaa kuitenkin välillisesti olla negatiivinen. Määrättäessä veneilyyn kohdistuva pakollinen vero, uhkana on, että merkittävä osa veneilijöistä tasapainottaa veneilystä aiheutuvia kustannuksia luopumalla muun muassa Pidä Saaristo Siistinä ry:n jäsenmaksun kaltaisista vapaaehtoisista maksuista.

Tätä kautta veron negatiiviset vaikutukset ympäristöön voivat olla yllättävän suuret. Yhdistys ylläpitää ja tuottaa kokonaistaloudellisesti erittäin edullisesti laajoja palveluja yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa vesillä eri tavoin liikkuville kansalaisille. Ne mahdollistavat luonnossa virkistytymisen ja liikkumisen ympäristöä rasittamatta.

Pidä Saaristo Siistinä ry on valtakunnallinen vuonna 1969 perustettu veneilijöiden ja vesilläliikkujien ympäristöjärjestö. Järjestö edistää Suomen merialueiden, sisävesien, rantojen ja saariston puhtautta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä veneily- ja retkeilymahdollisuuksia. Näiden päämäärien eteen tehdään konkreettista jätehuoltotyötä sekä ympäristökasvatustyötä ja toteutetaan erilaisia projekteja. Yhdistyksen toiminnalla ehkäistään vähäisin kustannuksin ympäristön roskaamista, vesistöjen rehevöitymistä ja ylläpidetään vesillä liikkujille laajaa retkisatamaverkostoa jätehuolto- ja käymäläpalveluineen. Järjestö osallistuu aktiivisesti Itämeren suojeluun ja kehittää uusia keinoja veneilyn ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Tämän toiminnan rahoittamisessa on veneilijöiden maksamista vapaaehtoisista jäsenmaksuista kertyvä tuotolla ensiarvoisen tärkeä merkitys.

Valtiovarainministeriön luonnoksessaan arvioima verokertymä veneverosta olisi noin 0,3 promillen luokkaa valtion budjetista. Kertymä tulisi olemaan merkitykseltään melko vähäinen valtion talouteen, mutta käyttöön otettaessa negatiiviselta vaikutukseltaan sitäkin suurempi suhteessa veneilijöiden käyttämien palvelujen laajuuteen, veneilykoulutukseen, vapaaehtoiseen meripelastustoimintaan ja myös Pidä Saaristo Siistinä ry:n kaltaisiin yleishyödyllisiin yhdistyksiin, joiden toiminta tukeutuu pitkälti veneilijöiden vapaaehtoisesti maksamiin maksuihin.

Kuten Valtiovarainministeriön luonnoksessa todetaan, vesikulkuneuvoihin kohdistuu jo nyt polttoainevero ja arvonlisävero. Arvonlisäveroa kertyy lisäksi veneilijöiden hyödyntämien palvelujen kautta.

Veneiden verotus on ollut Suomessa aika ajoin esillä, mutta ongelmana on pidetty venerekisteritietojen puutteellisuutta ja valvontamahdollisuuksien vähäisyyttä. Venerekisteriä ei ole suunniteltu käytettäväksi verotustarkoituksiin eikä uuttakaan rekisterilainsäädäntöä kehitettäessä tähän ole varauduttu. Esimerkiksi Ruotsissa veneverosta luovuttiin kokeilun jälkeen, koska tuotto jäi varsin pieneksi. Venerekisterin puutteellisuuksista johtuen veron keräämiseen liittyvät hallinnolliset kustannukset tulevat mitä todennäköisimmin nousemaan Suomessakin saatavaan tuottoon nähden suhteettoman suuriksi.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tutkielman mukaan verojärjestelmän ensisijainen tehtävä on rahoittaa julkisia palveluja ja tulonsiirtoja. Tämä pitäisi tehdä oikeudenmukaisesti ja niin, että talouden toimintaan kohdistuvat haittavaikutukset ovat mahdollisimman pienet. Kotitaloudet tekevät jatkuvasti erilaisia pitkävaikutteisia taloudellisia valintoja. Siksi veropolitiikan tulisi olla myös johdonmukaista ja ennustettavaa, eikä veneveron kaltaiseen pisteveroon tukeutuvaa. Veron tulisi myös olla yksinkertainen ja helppo panna toimeen. Edellä mainitut seikat eivät näkemyksemme mukaan esityksessä toteudu, eikä esitetty venevero näin ollen täytä hyvän veropolitiikan periaatteita.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n näkemyksen mukaan esitys ei täytä hyvän veropolitiikan periaatteita, se ei myöskään tue ympäristön kannalta myönteisiä toimia ja uhkana on, että maksamalla pakollisen veneveron, veneilijät karsivat muista kuluistaan muun muassa luopumalla Pidä Saaristo Siistinä ry:n kaltaisen vapaaehtoisen jäsenmaksun maksamisesta, joka vastaavasti tulee heikentämään merkittävästi yhdistyksen toimintaedellytyksiä.

Kunnioitavasti

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ – HÅLL SKÄRGÅRDEN REN rf

Aija Kaski
pääsihteeri
aija.kaski@pssry.fi